

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foala Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

Di ministru Goga — prin Basarabia.

Ce va fi văzut, și — ce trebuia mai ales să vadă.

Di Ministrul de Interne (peste treburile din lăuntru ale țării), Octavian Goga, este de vre-o săptămână în „inspecție” (cercețare) prin Basarabia, dorind a cunoaște din vedere nemijlocită și auzind el însuși părerile, și bune și rele, și mulțumirile și plângerile, locuitorilor din acea parte de țară, în care se spune că stările sunt mai tulburi ca în ori-care alta. De aceea nu trece numai prin câteva orașe să dea față cu Prefecții, ci merge și la sate, prin zeci de sate, să aibă oamenii prilej a-i spune ce au pe inimă și d-sa să-i auză nemijlocit.

Gândul este bun și d. ministru va auzi și va vedea multe.

Va auzi și glasuri de lingușitori, cări nu văd nimic rău în țară (ca să nu supere pe „domnii cei mari” cu plângerile lor), dar va auzi și glasuri adevărate, cari îl vor arăta multa nemulțumire înmagazinată în inimile a mil de „Moldoveni” de acolo. În deosebi însă va vedea cu ochii, — mai mult decât va auzi cu urechile: Va vedea a-nume orașele cotropite îngrozitor de neamul evreesc și în parte de Ruși, încât de n'ar fi ministrul de Interne al României, n'ar ști bine că în ce țară se află, și n'ar putea crede că acele orașe se află în Țara Românească. Acest fapt ar trebui să-i dea de gândit, de plănuit și de făptuit!

Va vedea apoi la sate lucruri triste de tot: Țara e plină de agenți evrei cari nebauesc poporul cu povestea că în Brazilia, în Mexico și în alte țări americane, iar aștepta râuri de miere și lapte, și-l fac de-și vând a-nutul mai pe nimic, numai să poată și ei pleca spre acel pământ al făgăduinței și Izvorător de fericiire. Locul lor îl iau Jidanii! Căci aceștia, bine îndrugiți de „conducătorii lor naționali”, cu adevărat naționali și conducători, — și ca: al cui e pământul, al cuiu e țara! Și ei vor să ia mână și pe pământul acestel țării, ca să alba ra în mai tare sub picioarele lor pentru a se întâmpla pe înșuși țara. În Basarabia pământul e înținat, e ca prin Bănat, dar poporul sărac cu duhul, căci el, germanul, n'are adevărați conducători și povățuitori! Pe când Rabinii își duc de mână pe fiecare evreu spre locul cel mai bun, mai ferictor, și povățuiesc și-l ajută a se stă-

pâni colo și dincolo, — pe a-tunci preoții noștri basarabeni, cari și azi în pe masă calendarul rusesc nu unul românesc, și dacă nu toți cel mai mulți, îl lasă în vola sorții pe „moldovenii lor”. Și de aceea își pare că în Basarabia povățuitorii, și al poporului moldovean (românesc), sunt tot... rabinii evreiești sau filii suflotești ai acelorora...

Aceștea să le vadă d. Ministrul Goga, și, revoltat în sufletul său de acest lucru, pentru îndreptarea acestor stări nenorocite să chibzuiescă măsuri! Că de unde nu, Basarabia românească se topește în mâinile lor, a conducătorilor de țară și ca mâne vor avea acolo și la sate o Basarabie — ca cea din orașele ell.

Pentru cei ce cred că noi „mărim” lucrurile și le privim așa din patimă că suntem „antisemiti”, lăsăm să urmeze aci un articol pe care îl cetim în ziarul „România Nouă” de la Chișinău (Basarabia) în numărul său dela 6 Octombrie 1926, așa, dar de acum proaspăt, oglindind stările de azi din acea țară. Și să nu se uite, că „România Nouă” e foale binevoitoare guvernului Averescu-Goga și nu vrea să-l facă neplăceri prin ce scrie. Dar multe nu le mai poate tăcea și le spune, deși cu oarecare cruzare. Ei bine, iaca ce scrie în numărul arătat:

Plecarea țaranilor din Basarabia.

„Pricina plecării țaranilor din Basarabia spre Brazilia, Mexico și alte republici ale Americii, — trebuie să atragă luarea aminte a celor în drept.

Nu de mult într-o foaie americană era pusă o fotografie a unei cete de țărani basarabeni, cari duceau acolo o viață grozavă și plină de mizerii, fără a cunoaște limba și fără bani, cutreerând străzile unui oraș american și neștiind ce să facă.

„Insula de lacrimă”, care este întâia stație a sosiților din Europa, (pe care îi opresc de-și cercetează și-i ispitesc unde merg, de au bani destui la ei, și altele), a văzut multe lacrimi de ale basarabenilor.

O jumătate din cei duși se întorc la vatră lor, însă cu o deosebire, că „acasă” ei nu mai găsește nimic și trebuie să înceapă totul din nou. (...În casa lor, în moșioara lor stă... jupânul care i a scos din ea a-proape pe nimic!).

Care este pricina plecării? În întâiul rând ea se datorește făgăduințelor prea largi ale agenților cari, având mari

căstiguri dela societățile de corăbii, umblă prin sate și amăjește pe nenorociții țărani, cu bu-nurile cari îi așteaptă în țările din America, unde, — cum spun ei, — „curg râuri de miere și lapte”.

Alt indemn al plecării, este lipsa de pământ în alte județe, cum de pildă, în jud. Hotin, unde pământul e foarte puțin și scump, hectarul 60 mii lei, iar arânda anuală 3 mii lei.

Comisiunea Centrală Agrară a făcut o mare crimă (fără de lege) în privința țăranilor din acest județ, dând fabricii de zahăr „Zarojani” două mii de hectare pământ, prin aceasta punând într-o stare grozavă pe țăranii din împrejurimi și dându-i în stăpânire acestei fabricii. (Auzi d le ministru Goga! Red.)

Nu e de mirare, că cei mai mulți plecați cad tocmai pe acest județ.

Așa stând lucrurile, noi nu trebuie să ne mirăm, că plecarea spre alte țări prinde rădăcini în țărâniea basarabeană și trebuie să atragă luarea aminte a guvernelor, cari sunt datorare să pună capăt acestei stări de lucruri care nenorocesc multe familii țărănești și chiar zgudue ființa statului Român.

V. Gijevschi.

Dacă d. Ministrul Goga se va întoarce din Basarabia fără a fi luat știre de aceste lucruri și fără hotărârea de a le schimba în bine pentru neamul românesc de acolo, — în zadar s'a mai dus pe acolo. Căci e grozav ce se face. Fabrica „Zarojani” (ce nume „patriotic” mai are! E nume rusesc după care se ascund jidanii, cari îl lasă însă tot numele rusesc, unul românesc le-ar strimba și mai rău nasul!), îl lasă două mii de hectare, aproape 4080 de jugăre! Dar de ce? Pentru ca să alba pe ce ținea iobagii Di Goga va ști că în Ardeal încă sunt fabrici de zahăr, dar acelea sunt un izvor de câștig pentru țărâniea din jurul lor: învața pe țaran a cultiva napi de zahăr și îl cumpără dela ei și își face zahărul și trăește bine. Țăranii din jurul fabricel nu sunt iobagii aceleia, ci vânzătorii la ea, și aușii la bună stare. În Basarabia nu trebuie așa ceva? Nu, pentru că vestii „Conzilleri Agricoli” au știut fi atrași de cel din Fabrică, pentru a le mijloci la „Comisia Centrală Agrară”, și tu ei cu ce mijloace, ca să li se lase jupânii din fabrică 4000 de jugăre, pe cari puteau fi improprietățiți barem 1000 de țărani. De aceea mii de țărani nu l'a păsat Conzillerului, nici Comisiei.

Se vedem cum îl va păsa dlul ministru Goga, după ce va afla acest lucru la țara locului

și va vedea pastii prin satele moldovene din jurul Fabricel și din tot județul.
Să vedem!

Parlamentul.

se va deschide cum cere legea, în sesiune (lucrări) de toamnă, mâne, Vineri la 15 Octobrie. Dar fiindcă guvernul nu are gata legile pe cari le are în plan pentru desbatere, — îndată după deschidere își va lua vacanță (mers acasă) de 15 zile. Dacă nici în acest timp planurile de legi nu vor fi gata, va lua o nouă vacanță de 15 zile. — Se spune că adevărata lucrare a lui va începe, astfel, numai la 15 Novembre.

Aici am ajuns?

Am arătat în numărul trecut îndrăzneala ce și-a luat-o deputatul Evreu averescan Ebner din Cernăuși, că a făcut să fie în-lăturat un ales Profesor universitar, dintre cei ce examinează la bacalaureat pe elevii din Cernăuși, — mare parte evrei. Mare rușine.

Dar iată alta și mai mare: După ce Comisia rămasă, fără profesorul național-creștin, a ascultat pe elevii veniți la examen și a aflat pe foarte mulți slabi și nepregătiți, — o bandă de acești elevi evrei, a așteptat pe profesorii ce țeau dela examinare și i-a huiduit cu vorbe de ocară mare, pe uliți, iar după unul din ei s'au luat și l'au bătut cu bastoanele (bâtele) în uliță, și-a în amiază mare!

Iar guvernul, aliat cu Evreii în alegeri, va trebui să se facă că nu vede, sau cel puțin că n'a fost nici un „lucru mare” ce s'a petrecut și — să-l facă scăpsii pe puli de năpărcă!

„Spune-mi cu cine te 'usoțești, și îți-o spune cine ești!”

Din America.

— Din Massillon, Ohio. —

În 5-8 Septembrie orașelul american Massillon, din statul Ohio, și-a sărbăt împlinirea a o sută de ani dela întemeiere.

Din acest prilej primăria a poftit pe toți cetățenii de azi al orașului, să iee parte la sărbare, arătându-și fiecare în felul său dragostea pentru bucuria orașului din această zi.

În oraș se află și societatea culturală și de ajutor „Cuza Vodă”. Ea a luat în mână lucrul, pentru a înfățișa neamul românesc în adevărata sa ființă, lu-

ând parte cu toți Românii din oraș, organizându-l (rândindu-l) într-o ceată deosebită românească în rândul celorlalte neamuri.

Și s'au dus harnicii Românași din societatea „Cuza Vodă” la parada trecerii prin oraș a celorlalte feluri de cetățeni, și purtau Românii și Românele costumul național și aveau în fruntea lor steagul tricolor românesc, alături de cel american. — Și aveau un „car românesc”, ca din viața de economi a Românilor. Și era în car arătată o vedere din viața acestui popor, anume: o Româncă era cu furca 'n brâu și torcea la lână; un cloban cânta din fluer și un țaran sta între ei în portul său țărănesc. A fost un car asupra căruia s'au oprit deosebit privirile tuturor cari se uitau la interesantul „conduct” ce înfățișa felurimea popoarelor ce lucrează în acel oraș, — cari peste săptămână sunt unii ca alții, în aceleasi haine de muncitori, cu aceleasi fețe și mâni înegrite de greul lucrului, — dar acum se deosebeau după portul lor de acasă. Seara au fost jocuri ale neamurilor. Dintre Români o ceată sprintenă de fete, au jucat foarte drăguț și volințește „Călușerul și Bătuta” și „Banul Mărăcine”, fiind mult aplaudați de privitori.

Și așa Românașii noștri de acolo, nu de silă, ci din îndemn de sine și fără greutate, au mărit cinstea neamului românesc din acele părți.

Din viața Partidolor.

„Partidul Național-Țărănesc”.

De azi încolo nu mai avem un Partid Național (vechilul partid al Ardealului și Bănatului care se lunea Partidul Național Român, nici unul Țărănesc, ci unul unit din acestea două, zis Partidul Național-Țărănesc. Unirea lor într'unul s'a înfăptuit Duminica trecută la București: Fiecare își chemase Congresul, ca instanța cea mai înaltă în Partid, ca să hotărască asupra unirii, și amândouă Congresele s'au arătat bucuroase că acest lucru se poate întâmpla.

— Congresul Partidului Țărănesc, prezidat de I. Mihailescu, a ascultat darea de samă a acestuia, din care reese, că Partidul Național a stărunit mai mult pentru această fuziune. Na-into de alegeri a propus-o (a im-blat-o), dar Țărăniștii au amânat-o până după alegeri, ca să vadă din alegeri care din două e mai tare în popor, ca apoi acela să alba oarecum cuvântul

hotărîtor și conducerea în noua câștigătoare. Din alegeri au ieșit: Deputații naționali 33, țărăniștii 36, dar Senatori țărăniști numai 2, iar naționali 12, — așadar de tot: 45 parlamentari naționali, față de 38 țărăniști. Asta arătat că în noua câștigătoare a partidului național i se cade conducerea.

După alegeri, spune dl. Mihalache, Partidul Național l'a vestit, că: fără putem sta de vorbă asupra unirii... Hai să stăm. Am stat și ne-am înțeles. V'am chemat acum pe toți să hotărîm așa ori așa.

Au mai vorbit Dr. Lupu și Virgil Madgearu pentru unire, și apoi Congresul a zis: Fie bine făcut! Se hotărăște unirea, — pentru ca așa, mergând în Statul Țării cu un singur partid, îndoit de tare, cuvântul lui să aibă și greutatea îndoit de mare!

— Congresul Partidului Național a fost prezidat de dl. Iuliu Maniu. Dsa a dat adunării samă de sfârșit pe cari Partidul le-a făcut de a se întări și mări: unindu-se cu foștii Tachiști, apoi cu grupul Dr. Iancu Flondor din Bucovina, cu grupul Pellivan din Basarabia, în sfârșit cu dl. Iorga și cu grupul Argentinu, — dar o parte a acestor grupuri iar s'au răslețit. — Azi însă se face unire cu partidul țărănesc, ceea ce e pentru Partidul Național o mare întărire. Noua legătură urmărește un scop mare: schimbarea stărilor de azi în conducerea politică a țării. Azi țara e condusă în chip cu totul volnic de partidul liberal, care nu are în fața sa un Partid de schimb. Unirea de azi vrea să dea țării acest al doilea partid puternic de schimb la conducerea țării.

În cuvânt dl. Lugoianu, cetind darea de seamă a Comitetului conducător către Congres. În firul ei se cetește scrisoarea dlui I. Mihalache, care se arată gata a intra cu partidul său în unire cu cel național, după ce au statorit înainte și Programul noului partid (planul lui de muncă) și Statutul de organizare.

Propune primirea unirii și a Statutului, ca hotărîre a Congresului.

Mal vorbește profesorul Emil Antonescu cerând adunării toată încrederea în conducerea treburilor partidului, — și pe cînd dănsul încă mal vorbea, — iaca sosesc capii partidului țărănesc, ca soli ai Congresului lor, dlul I. Mihalache, Dr. Lupu, Virgil Madgearu și Gr. Iunian fiind primiți cu mare bucurie de congres!

Fiind de față și solii Partidului Țărănesc — așa fusese lucrul dinainte întocmit, — s'a făcut votarea unirii și de către Congresul Partidului Național. Când dl. Maniu a cerut votarea, — spune „România” gazeta partidului, — sala întregă a fost cuprinsă de o însuflețire ce nu se poate descrie: „Oamenii politici bătrâni, cari au văzut atâtea fapte mari în istoria neamului românesc, își ștergeau ochii în lăcrămași de îndușoarea pe care o pricinuise, că luau parte la a-

cest mare fapt politic, istoric și național”.

— După ce votarea s'a făcut și aci, și s'a vestit ca primită unirea, — a luat cuvânt dl. I. Mihalache, spunând celor adunați: „Bine v'am găsit! Bine v'am regăsit (găsit de nou) în casa Dvoastră, care este de azi înainte și casa noastră!... Și se bucură de clipa asta, care e sfântă, fiindcă în ea se întâlnesc aci cele două spe mari ale democrației române, pentru a fi de aci încolo una.”

Au mai vorbit Dr. Lupu, spunând că mâine se vor întâlni în Parlament cei 300 deputați numiți (al averescanilor), cu cei 70 deputați aleși ai noului Partid Național Țărănesc. M. S. Regele va avea în curând să hotărăască de nou căruia partid din cele azi în parlament să încredințeze conducerea țării, — și de sigur nu o va mai putea da pe mâna celor 14 deputați câștigați au liberalii, ci pe a acestor 70 cari închipse acolo poporul.

A mai vorbit dl. Dr. Alexandru Valda-Voevod, arătând că în clipa când a intrat în această sală Partidul Țărănesc, pentru a se contopi cu cel Național, nu crede să fi rămas ochi nelăcrămat de bucurie. De azi încolo Regele poate hotărî mai liber la alegerea conducerii țării, și se va bucura de această unire, căci are un nou partid care are la spatele sale întreg poporul român.

După vorbirea dlui Valda, dl. Maniu a închis Congresul.

— Au trecut apoi la un banchet (masă împreună) unde s'au rostit alt rând de vorbiri de bucurie.

Așa ni-se înfățișează lucrurile de către ziarul partidului național, după care am dat aceste amănunte.

Conducerea noului partid e încredințată pe un an de zile dlui Iuliu Maniu, în care vreme să se desăvârșesc înțelegerea între partide și în privința lucrurilor asupra cărora n'au ajuns încă la înțelegere.

Deși contopite într'unul, cele două partide totuși își păstrează fiecare hotarele sale în cari vreme să fie stăpân unul și nu celalalt. Anume: Ardealul (cu Bănatul) va avea ca Președinte șinutal pe dl. Iuliu Maniu; Vechiul Regat președinte șinutal un țărănișt. Bucovina, încredințată dlui Valda-Voevod, Basarabia țărăniștului de azi. Adecă: partidul național conducător în Ardeal și Bucovina, cel țărănesc în vechiul regat și Basarabia (cam ca și până aci).

Președintele are în jurul său 4 vicepreședinți: 2 naționali și 2 țărăniști, și un Comitet de 24 jumătate naționali, jumătate țărăniști.

— Din partid s'au retras: Dl. prof. Iorga cu al doile, dl. Argentinu cu al săi, vechii Tachiști, și mulți stau de-o parte neîncrezători.

În numărul viitor vom arăta părți din „programul” (planul de lucrare) al noului partid.

Dolu? În Oradea Mare și județul Bihor, Partidul Național avea un puternic sprijin în organizația sa în frunte cu d. Dr. Aurel Lazar. La alegerile cele mari trecute, Partidul Național a și ieșit foarte tare din alegere. A avut mal multe voturi decât toate celelalte la un loc.

Hotărârea conducătorilor de a se uni cu țărăniștii a făcut pe Bihoreni să se desfacă, în cea mai mare parte a lor, de Partidul Național. Gazeta lor „Dreptatea” s'a tipărit la 10 Octobrie, în ajunul Congresului dela București, închisă în rame de jale, negre, punând lângă titlul „Partidul Național” o cruce (+) ca la morți, spunând că vechiul partid istoric din Ardeal, Bănat, Bihor, a răposat, arătându-și marea părere de rău după el.

„Partidul Național” rămâne? De N. Iorga, președintele de până acum a „Partidului Național”, neputându-se invola unirea cu țărăniștii în spatele cărora stă vânzătorul de țară Stere, — a dat de știre, că d-sa susține mal departe „Partidul Național” și îl va organiza. Iși scoate iar și gazeta „Neamul Românesc” zilnică.

— În același timp se vorbește, că Partidul Național unit cu cel țărănesc, vor cere dlui Iorga, Argentinu, Toni și Davila, aleși deputați pe lista acelui partid, că, dacă nu l'au urmat și în unirea cu țărăniștii, să se lapede de deputăția pe care o au ca aleși naționali.

Unele — altele.

„Patria” — și Paukerow!

În numărul său dela 30 Septembrie, a. c. ziarul „Patria” din Cluj, foaia oficioasă din Ardeal a „Partidului Național” tipărește următoarea știre spre bună luare la cunoștință de către cetitorii săi:

Ziaristice. Aflăm că direcția ziarului bucureștean „Lupta”, a însărcinat pe dl. Leonard Paukerow să-l fie corespondentul (vestitorul) pentru întreg Ardealul. Dsa va deschide o redacție pentru Ardeal a ziarului „Lupta”, la Cluj, Piața Unirii 17, pentru ca toți acei cari au plăneri și nemulțumiri de cari e bine să se afle și la București, să le adreseze acestel Redacții din Cluj, ca ziarul „Lupta” să ajungă a fi o tribună liberă și pentru mulțimile din Ardeal!...

Cetind această veste, dată între știrile zilei în ziarul din Cluj, am rămas foarte mirați, și am întors de vre-o două ori foala în mână să vedem bine, e „Patria” și e de acum ori numai ul se pare? Și am rămas încredințați că este ea și număr proaspăt...

Pentru ca macar ai noștri cetitori, cari vor fi cetit acele știri în foala Partidului Național din Cluj, să nu cadă în marea rătăcire spre care-i împinge știrrea plină de îndemn a „Patriei”, ne luăm voie a le spune, că:

Ziarul „Lupta” dela București este gazeta curat jidovănească, scrisă de sluga jidanilor Const. Mille, având în redacție pe Homigmann zis Fagure și alți vre-o zece jidani de sânge curat, — și

poruncitor peste foale e jidanul Heffter dela Iași, cel ce a fost osândit de tribunalul militar ca vânzător de țară în zilele războiului. Iar stăpân din umbră, e banca Marmorosch-Blank, care a cumpărat gazeta, dând'o în întreprindere la Heffter, omul său iubit...

Leonard Paukerow e Evreu izgonit din Rasla încă înainte de războiu, și care și-a căutat scăpare firește între Români. Stătea în Budapesta, ca corespondent (vestitor) al foilor evreești Adevărul și Dimineața și se lipse și de Birăuț, ca să ne delectăm prin foala acelula. Acum stă în Cluj ca agent a tot ce e streln. E agentul casel de anunțuri R. Mosse, care a iolăturat dela afisajul din Cluj pe un Român, luându-o el, jidanul.

Acest agent a tot ce e streln, e numit, lată, drept redactor peste tot Ardealul al foilor streline, și jupănu Paukerow nici nu cere ori-ce fel de știri din Ardeal, ci cere „plângeri și nemulțumiri”, ca cu acelea să umplă el foaia lui Heffter-Marmorosch din București... Că bine el nu află nimic în viața acestei țări și nu au ce arăta cetitorilor, numai rău și nemulțumiri, căci acestea inveniesă sufletele cetitorilor, de nu mai poți face nimic bun cu ei!

A mâna pe cetitorii din Ardeal spre redacția acestel jidan, în felul cum o face „Patria”, e o grozavă uitare de sine și păcat de moarte față de binele neamului nostru!

Ferși-vă, dragi Români, de redacția lui Paukerow Mille-Heffter, ca de casa cu clumă!, — și nici pe departe să nu vedeți în ea o „tribună liberă” care să vă atragă, cum vă îndeamnă în o clipă de tristă rătăcire „Patria”. Așa nu vorbește gazeta unui partid „național”!

Din alte țări.

Stări amenințătoare în Rusia!

Nemulțumirea poporului cu stăpânirea păgână din Rusia, crește tot mal tare. Știrile mal nouă spun, că porările împotriva guvernului se întesc și întind, încât e teamă de izbucnirea revoluției.

Guvernul face mari sfertări a sufoca mișcarea, încându-o, de se cere, în sînge!

SCRISORI

— Din Moldova —

Homocca, (J. Tecuci) Oct. 1926.

Dle Redactor! Foaia Dvoastră, care ne făcea multă bucurie la înfrățirea dascălimel române (la Cursul de lucru de mână în vară), prin cele ce scria despre munca noastră a învățătorilor întrunulși la Deva, — a început a pătrunde și pe aici, prin vechile ogoare ale lui Ștefan cel Mare, și e primită ca o frățescă salutare din partea acelora, cari, oțelși în lupta pentru viață prin suferințele lor de veacuri, — încearcă azi a libera pe frații lor liberatori, din jugul cel mal greu ce apasă pe gâtul neamului românesc: jugul neștințel, al

nepăsării al tembelizmu-lui (lasă-mă să te las) în care zăcem, și prin cari am ajuns să nu ne mai cunoaștem pe adevărații noștri proroci cari strigă'n pustie, că: să avem grijă, că prăpastia e aproape și într'o bună zi ne va înghiți!

Răsunetul glasului Dvoastră l'am auzit și din frumoasa Vale a Siretului, aproape de Ierusalimul mucenicilor cari ne au fărîrit unirea în hotare... de aceea vin să mă înșirul printre abonații foilor Dvoastre.

Vă urăm spor la muncă și vă dorim izbândă, cu ajutorul nostru, de care puteți fi asigurați!

Invățător, I. Florea.
Homocca, (J. Tecuci)

Glas îndurerat din Oltenia.

Cetitorii noștri își aduc aminte, că din prilejul Procesului studentului Corneliu Zelea Codreanu la Turnu Severin, d. profesor A. C. Cuza a spus Românilor din mândra Oltenia, cea care ține a fi cea mal neatinsă de jidan!

„Am să vă spuiber o închipuire, o credință: Nici Oltenia noastră nu mai e curată de jidan! Au început a se strecura și printre voi. Sunt și acum destul, chiar în cetatea românismului și a milionarilor români: Craiova, — și mal ales să știți, că în scurtă vreme vă vor năpădi și pe voi!”

Ce dureros de repede se a-deveresc aceste cuvinte ale profesorului Cuza, care voia să trezească prin ele pe frații Olteniei din viață ca — la el jidanii nu vor cerca să vie, căci ei înșiși sunt negustori iscusți, și jidanii n'or să poată trăi între ei...

Iaca ce scrisoare primim noi chiar din vestita Oltenie:

— Din Drăgășani. —

Un strigăt de durere.

Dle Redactor! Strigăt de durere ridicăm noi bunii Români din Oltenia, din pământul sfânt pe care a călcat mal întâi împăratul Traian, și din care s'a ridicat sfântul mucenic al neamului Tudor Vladimirescu, — din satul Vladimir.

Strigăt de durere înălțăm, căci vedem atacat de boala pierii și acest scump șinut, din veacuri tot curat românesc.

Azi mâna nevăzută care ocăr-mucește sămănarea evrellor peste tot pământul, — a împins și asupra Olteniei valurile acestea ce duc potop pe unde ele străbat.

Dovadă avem orașul nostru Drăgășani. Până de curând acest oraș era socotit ca cel mal curat oraș românesc. Până la războiu nu se aflau în el decât 4 (patru) familii de jidani. Azi numărul lor a ajuns la 32 și e tot în creștere. Vezi că răzare încă unu și încă unu, ca din pământ... Nici nu știți pe unde a venit, pe ce ușă a intrat în casa ta. Și cele 32 familii de jidani duc o luptă strașulcă și dirză, pentru a acapara ele (a cuprind) toate meseriile, și negoșul. Mal la o margine a orașului și-au și ridicat o Sinagogă (biserică

jdovească) — deși în aceea parte nu se afla nici un jidan.

Dar el știa că vor avea acolo în curând închinătorii Sinagogei, căci — tot vin, tot vin, și noi cu nimica nu-i oprim!

Și s'pregătiți de luptă și duc o luptă strânică pentru doborârea Românilor în negoși, pentru a le lua ei locul. Ca numele lor streline să nu supere într'un loc așa de românesc, își schimbă numele. Un Ștoim de ieri s'zi e Șolmalescu! Adecă »Român de viță veche«, atât de »Român«, că într'o ceartă cu un student român pentru pușcarea jidanitului prefect dela Iași, a spus că: »nu se lasă până nu pușcă și el doi golmi!«.

Și am ajuns noi, în acest culb de bunii Români, ca la Liceul nostru de stat, limba latină să o propună — un Jidan din Bacovina!, care trânteste la examene pe elevii Români, aruncându-le în față cuvintele pline de ură: »Român puturos și leneș!«.

Tare ne e teamă că, după cum s'a pornit vremea și semnele, cu stăpânirile scurt văzătoare și numai la ceartă între ele atât de viteze, — Olenia numai am avut-o și în parte, o mai avem, dar — nu mult o vom mai avea nici pe ea!

Ioan dela Olt.

Satele

dela spatele lui Dumnezeu...

Afară de Nimăești, mai sunt sate »după spatele lui Dumnezeu«, pe care nu le știe ziarul »Uj Kelet!«.

Cetind în Nr. 42 a folii »Libertatea« articolul »Satele vrednice«, mă bucur foarte mult de hotărârea bravului Consiliu comunal din Nimăești și-mi amintesc de o astfel de hotărâre a locuitorilor comunei Bologa (jud. Cluj) adusă în vara anului 1920.

Sub stăpânirea ungurească în comuna Bologa erau vre-o 30 de capete, mari și mici, de jidani în cele 3 familii jidovești ce se aflau în sat. Poziția pământ rotund din hotarul comunei, era aproape tot al contelui Báuffy, iar jăranii aveau numai locurile cele rele, dealuri, coaste, ripe.

Întreg pământul contelui era dat în arândă la cele 3 familii de jidani, împreună cu cele trei mori de apă și cu cele două crișme. O parte din acel pământ, jidanii subarândau sătenilor, fiind pentru ei crișmele, morile și grădiniile. Sătenii plăteau pentru pământul ce-l primeau în arândă, toată arândă ce trebuiau să o plătească jidanii contelui, și mai mult. Afară de aceea sătenii erau obligați, cari aveau vite de jug să are jidanilor anumite zile, să le care dela câmp în, bucate, să le aducă câteva care de lemne. Cărl n'aveau vite de jug, să le cosească un număr de zile, să le prășească (sape a encuruz) și să le fac lemne. Ba erau obligați să nu beie în crișma comunală, ci numai în a jidanilor! Adevărată — tebagie!

Deodată cu căderea statului unguresc, a căzut și lobăgia comunei Bologa. Într'o bună dimineață, ne-am trezit că jidanii noștri — zburaseră spre alte țări!... În sfârșit la asta glasul jidanilor, fiind că s'au purtat cu poporul din comună.

După ce au început a se răi norii de praful de pușcă dela hotarele României-Mari, jidanii s'au adus aminte de calcușul lor cald și moale ce-l aveau în comuna noastră, și s'au rugat de d. Primpretor al plasei Huedin, să ne dea poruncă — să l primim napoi în comună! Dl Simlon Pop, un slugă credincios al jidanilor, pe atunci Primpretor, ne-a și dat ordin (poruncă) — să primim înapoi pe jidanii dezertați!...

Atunci subsemnatul în înțelegere cu câșiva fruntași din comună, am conchemat o Adunare a tuturor locuitorilor din Bologa și am scris, ca hotărâre a noastră, următorul:

PROCES VERBAL

(Protocol).

Noi, subsemnații locuitori din comuna Bologa, fiind adunați cei mai mulți din sat, și având în vedere ordinul dlui Primpretor ca să primim în comună pe jidanii alungați, având în vedere suferințele ce ne au pricinuit aceste lifte păgâne în trecutul de tristă pomenire, precum și aceea că, în revoluția din 1918—19, au asmutat în contra noastră bandele evreo maghiare dela Ciuciua, cari ne-au omorât șapte locuitori și ne-au jăfuit de tot ce am avut, cu toate glasurile noastre aducem următoarea

Hotărâre: Nici odată, cât timp vom fi în această comună, nu vom mai suferi, ca jidanii să se așeze în ea. Când vom muri, vom lăsa cu limbă de moarte această copiilor noștri, iar ei la rândul lor s'o lase copiilor lor. Dacă totuși jidanii ar cuteza să se mai așeze, peste voia noastră, nu vom lua răspundere pentru cele ce vor urma.

Urmează 250 de iscălituri.

După ce am înaintat acest proces verbal, nu am mai primit nici un ordin de felul celui de nainte, iar jidanii s'au pus pofta în cui de-a mai veni la noi.

Azi în locul celor trei familii jidovești, sunt trei Români, iar pe una dintre cele mai frumoase grădini de-a lor, se înalță falnică noua biserică românească, care va fi singură în felul ei la sate, în toată țara. Biserica aceasta e zidită din piatră cioplită de granit, de locuitorii comunei, care va rămâne piatră naturală pe dia afară (nu va fi tencuită, vâcălărită). Iar ca semn al desrobirii din jugul jidanilor, această biserică poartă pe turnul ei două Svastici mari cioplitte din granit.

Tot deasupra o astfel de hotărâre ar avea de scris vrednicul primar din Rechițele, dl Todor Șuşman, cunoscut publicului cetitor din afacerile »Rechițelelor«, cum a reușit să mai scape ceva pentru bleșii Moșii, din ce a mai rămas nenimicit din cordii lor.

Bologa, la 10 Oct. 1926.

Ioan Potra.

NOUȚĂȚI

M. Sa Regina după ce a petrecut câteva zile la Paris, unde s'a întâlnit cu fiul său, fostul Prințep de coroană Carol, — a urcat în 12 Oct. seara pe vapor, plecând spre America. Vaporul »Leviathan« va purta, cât timp M. S. Regina e pe el, steagul românesc pe catargul său.

Când va sosi în port la New York, în 18 Octobrie, 21 pușcături de tun vor vesti sosirea oaspeului încoronat și toate vasele vor saluta vaporul Reginei. Guvernul american l'a pus

la îndemână un tren special (a-nume). După o primire în City-Halle, va urma plecarea la Washington, — apoi încolo prin America.

Căsătorie. D-șoara Lya Ghișă, drăgălașa fică a dlui Ioan Ghișă, directorul Băncii »Crișana« din Brad, își va sârba cununia cu dl Dr. Sablin Rișcuța în ziua de 28 Octobrie a. c. în biserica ortodoxă rom. din Brad. Trimitem tinerii perechi călduroase felicitări și urări de noroc.

Teatru Olimpia Bârsan, la Orăștie.

Sâmbătă în 16 Sept. o trupă aleasă din Teatrul Național din Cluj, în frunte cu distinsa artistă d-na Olimpia Bârsan joacă o piesă aleasă, la Orăștie. D-na Bârsan n'are lipsă de multă reclamă la Orăștie, unde e demult atât de bine cunoscută. E destul să vestim venirea dsale la noi, pentru a fi siguri că pu blicul va alerga la reprezentația de Sâmbătă, pentru a avea o desfătare sufletească de mână ntafe de teatru. — Cărturaril din Jur, să poștească cu toții!

† Severin Procinkievici, conzilier orășenesc în penziune al orașului nostru Orăștie, a încetat din viață repede și pe neașteptate, în urma unui atac de inimă, în seara zilei de 11 Oct. Nu fusese bolnav nici o zi, își făcuse și în acea zi slujba de secretar la Corporațiunea Industrială, seara s'a dus a casă, a cinaat liniștit, apoi calcându-se l s'a făcut rău, o durere grea, ca un zgârciu puternic l'a apucat în pept și în două-trei minute a fost mort, spre grozava spalmă și durere a iubitoarei sale soții care era singură în casă cu dânsul. — Răposatul avea vârsta de 62 ani a fost și vreme îndelungată funcționar la orașul nostru, om pașnic și iubit de toți. Dumnezeu să-l odhnească cu cei buni ai săi.

Dragostea mai tare ca — paragraful...

D-l locotenent N. Buzdugan din Alba-Iulia vola să se căsătorească cu d-șoara Ana Bonda, dar comandantul garnizoanei a scris pe cererea de învoire: că: »Nu aprob« (nu dă voe). Ofițerul însă rase vorba Nu, și scris: Vă, adecă »Vă aprob«, și se duse la ofițerul stării civile și la popa și se căsătorii. Lucru fu apoi descoperit peste un an de zile, și ofițerul dat în judecată pentru »fals în acte publice« și înșelăciune. Conziliul de războiu din Cluj l'a judecat zilele trecute și — l'a aflat nevinovat, — nu i-a dat nici o pedeapsă! Doar n'a făcut nimă-nul nici un rău, doar că și-a urmat dragostea care e legată la ochi de nu vede toți paragrafil, nici chiar pe cei militari!... Lumea aflând de judecată, a zis: Trăiască judecătorii și judecații!

Conziliul județean al județului Hunedoara, se constituie azi.

Mercuri în 13 Oct., pe temeiul noului legi comunale și județene și după alegerile din vară. Vom arăta în ce fel s'a constituit, luând astfel conducerea județului în forma cea nouă prevăzută de lege.

Sărmanii »coloniști«, năcâjiți de către cei ce ar fi a-i ocrotii 12 familii de jărani din județul Hunedoarei, au primit înștiințare că s »colonizate« (șezate) pe moșii potrivite în Banat. Li s'a pus zi de plecare, în care să fie la gara din Ila, unde vor primi vagoane, pentru a-și duce ce pot cu ele.

Când au sosit în gară prin 26 Septembrie, li s'a spus că nu li se pot da vagoane, că nu știa

că ce pedecă-l pe la d. Conzilier agricol dela Deva, care nu-l lasă să plece...

Ce năcăz pe bleșii oamenii! Au trebuit bărbătești întreprinderi ale câtorva domni deputați din județ pe la deregătorii și prin Ministeriu, până ce, după 12 zile de suferință și tulburare sufletească și de pagube — că și-a mâncat mai toții bănușii stând aci în loc streln, — a venit telegramă din Ministeriu, să se dea numai decât vagoane să plece!

Cei păgubiți să facă proces de despăgubire celor ce i-au oprit și sârăcit.

O lună de zile

trimitem folie noastre de probă ori-cui le cere. După o lună, dacă nu le abonează, se opresc de sine.

Intorcere dela rătăcirea sectară. Cetim în »Biserica și Școala« din Arad: Aflasem cu părere de rău, că Necșa Gilgor din Agris și Iușca Ștefan din Sineni, căzuseră în rătăcirea sectară. Acum dându-și seamă de rătăcirea lor, au făcut mărturie de călnță și că vor fi cel mai credincioși filii ai bisericii. Despre hotărârea lor s'a luat știre cu multă plăcere.

Mai aflăm despre un caz și mai grăitor, de pe Murăș, că o întreagă comunitate (parohie) baptistă, se spulberă.

Se desmetecese oamenii noștri, purtați până aci de nas de celce și umplu, pe socoteala lor, buzunarele cu — dollari!...

Adevărat.

Calendarul Național

al »Folii Interesante« pe 1927, e acuz gata. La sfârșitul acestei luni începem trimiterea lui. Cel ce vor un Calendar alveea frumos, național și creștin, — să cumpere acest Calendar! Ca totdeauna, are lucruri mult deosebite de a altor calendare.

Urmările

netrebnicei legi comunale.

Guvernul Liberal a crezut că face ceva »modern« de tot, potrivit cu »cerințele cele mai înaintate ale vremii«, când a făcut noua Lege Administrativă, prin care a dat drept deplin pe-o formă tuturor cetățenilor țării, în alegerile dela comună și dela județ. Parcă ar fi fost într'un stat ca cel francez sau german sau englez, în care Francezul, Germanul, Englezul este stăpân deplin și pe satele și pe orașele țării! Ci stările dela noi cereau altă băgare de samă din partea legiuitorului. Aci se știa nainte că 90 la sută din orașele țării se află în puterea strelnilor, — și aci legea, și dacă dădea deplină libertate la sate, — dar la orașe ea trebuia să iee măsurile deosebite, prin cari să asigure stăpânirea românească asupra lor. Nu s'a făcut așa, și azi e rău. Să dăm o pildă: Orașul Sibiu.

Din Anuarul mai nou (Darea de samă) întocmit de Primărie cu o privire și în trecutul orașului, laca ce se vede:

La 1880, Sibiuul avea 19500 de locuitori, între cari Români erau 2810, sau 14 la sută din numărul întreg.

La 1911, peste 30 de ani, avea 30000 locuitori între cari Români 7300, sau 24 la sută din tot.

Azi la 1926 Sibiuul are 45000 locuitori, între cari Români sunt (cu armată cu tot) peste 16000, sau 38 la sută din numărul locuitorilor.

38 la sută, când știl că din sânul celor 38 la sută fac parte: Tribunalul, Judecătoria, o Metropole, o Școală Normală (de la

vățători), un Liceu de băești, al-tul de Fete, Comanda unui Corp de Armată, o Direcțiune Financiară, o Prefectură și alte așezăminte însemnate de stat și de Județ, în scaunele cărora șed o mulțime de oameni învățați și cu putere în viața de obște, — asta însumă că acestor 38 la sută din locuitorii orașului, li se cade conducerea orașului însuși!

În loc de asta, după noua lege comunală, au străbătut între așteptării (conzilierii) orașului Sibiu, numai 5 Români și 19 Sași!

Asta e lege nebună, — care trebuie cât mai curând desființată și înlocuită prin una care să dea putere deplină neamului românesc în conducerea orașelor, a tuturor!

S'ar putea închipui în Sîrbia, ca Sîrbii să lase conducerea orașelor pe mâna Ungurilor din orașele alipite la Sîrbia? sau în Ungaria ca orașele să fie conduse de alt neam decât de cel unguresc?, sau în Germania sau Franța sau Anglia?

De ce numai poporul român ar fi »inima largă«, care nu ține să-și conducă ei orașele în țara lui, ci le lasă »bucuros« ori-cui?

Deputații cu adevărat naționali, — apoi fie ei naționali-liberali, naționali ardeleni, naționali creștini, sunt datori a se ridica în parlament și a cere toți împreună grabnica schimbare a acestei legi!

Minerii din Brad...

— Icoana vieții lor. —

Revista »Societatea de Mâine« dela Cluj aduce din peana dlui D. Moldovanu, următoarea descriere mișcătoare a celor ce le-a văzut dsa de curând, însoțit de mai mulți doritori de-a vedea o mină și viața din ea. — În marile mine (băisăguri) dela Brad, județul Hunedoarei. Iată ce scrie cărturarul cu durere pentru soarta bietului popor muncitor în mine (băisăguri):

»Ne pregătim să intrăm în mină. Suntem la gura minei. Vizitatorii ne urcăm în niște vagoane; se dă de știre prin telefon în mină, plecarea tramvalului; sună soneria; cei rămași, și cu deosebire soțiile și copiii, urează soșilor și taților noroc.

»Dramul e un tunel lung, (sfredelitură pe sub pământ); curentul (vântul) e mare și rece, ici colea câte-o mică lampă electrică ne trimite lumină slabă din întunericul subpământean. Zgomotul e asurzitor, astfel, că cei neobșnuiți, nu se înțeleg prin vorbă.

— La stânga și la dreapta, din când în când, se deschid noi căi subpământene, care adăpostesc în sânul lor niște umbre de oameni... aceștia sunt »minerii« (băiești).

După ce facem 4—5 km. cu tramvalul, ajungem la un centru al minei cu o viață mai mare, și unde este și un ascenzor (mașină de urcat și de coborât).

Ne coborâm din tramvalul, ca de aici să străbatem adâncul pământului cu ascenzorul, care alunecă cu un zgomot de lad pe scripete, pus în mișcare de curentul electric (puterea electrică).

Ne-am coborât cu ascenzorul, însoții de un inginer, care ne-dat toate lămuririle de lipsă. Minele sunt înzestrate foarte bine. Din pereții lor picură apă, care se scoate afară cu ajutorul mașinelor. Odată intrat în mine, te simți în cavernele de pe Carat (peșterile din munții Carat). Peste tot găsești minerii în

zete de câte 2-4 sau chiar și singurateci. Sunt foarte primitivi, saltați cu „noroc“, cum se salută el între el, dela director până la miner.

Minerii lucrează în acord (cu ruptul). Am întrebat pe mai mulți asupra câștigului zilnic, și mă așteptam ca, pe lângă lucrul greu de 9 ore la zi în adâncul pământului, să fie plățiți bine, dar mare mi-a fost mirarea, când aproape dela toți auzeam, că câștigul lor zilnic e între 70-76 Lei și numai foarte rar 78 Lei, la zi. Aceștia dintre cei cu o vechime de 15-20 ani în mină. Sunt foarte mulți cari câștigă numai 60-65 Lei la zi. Cel mai tinerel abia 40 Lei la zi.

Dar ce zicem noi, cari cerem statului să plătească slujbașii ca să poată trăi cinstit, când băieți de 14-18 ani primesc numai 25-30 Lei la zi?

Mal primește fiecare muncitor lunar 12 kg. de făină cu scădere la preț. Oare care este porția zilnică pentru un membru de familie, din câștigul susținătorului ei, dacă familia va fi numai de 4 membri? Iar eu știu că sunt și de 6-8 membri.

Datorită acestor răsplăți a muncii, minerii ca fizic (ca trup) sunt niște oameni îmbătrâniți de mizeria vieții! Cel mai bătrân sunt negri, de barba ne-rasă nu li se văd brazdele și și încrețiturile adânci ale feței, lăsate de lucrul istovitor și de hrana sărăcăcioasă...

Cel mai tineri sunt niște flăcăi, din cari ai aștepta să țâșnească numai viață, dar viața lor e acea a suferințelor și vâdește istovirea puterilor trupului. Oare mizeria e aceeași în tot locul pentru minerii?

Până când oare vom tot zice:

„Munții noștri aur poartă,
Noi carșim din poartă 'n poartă!“
D. Moldovan

Dela Corporațiunea Industr., Orăștie.

Concurs.

Corporațiunea Industrială din Orăștie, publică concurs pentru postul de seceretar, devenit vacant.

Orele oficioase sunt zilnic dela 2-6 seara.

Preferiți la acest post sunt acei, cari pe lângă limba română se poartă și limba maghiară și germană.

Postul se poate ocupa îndată.

Deritorii de a ocupa acest post să se adreseze președintelui Corporațiunii.

(900) 1-1 **Comitetul.**

Administrator de moșie

se caută la moșia dăei vâd. C. Șemănescu. Se prefer persoanele cari se pricep și la vie.

A se adresa: (901) 1-3

Dna Vâd. C. Șemănescu
București, Str. C. A. Rosetti Nr. 35.

Grădina cu loc de casă

e de vânzare în Orăștie, Strada: Tudor Vladimirescu (Lungă).

Informații la Ionie.
(898) 1-2

De vânzare:

2 căldări de fert rachiu.

Mărimea, una 225 litro, a doua de 154 litro. — În Orăștie strada Romosului Nr. 23. (Pe la grajdul taurilor).

(899) 1-2

Conziliul orașului Orăștie.

Nr. 2079-1926 adm.

Publicațiune.

Conziliul orașului Orăștie dă în arândă pe cale de licitație publică orală, următoarele fânețe, respective pășuni, ca proprietăți ale orașului:

1., locul de fanaț numit „Zăvoiu“ pe timpul din 15 Noemvrie 1926 până la 15 Martie 1927, cu prețul de strigare 450 Lei;

2., pășunea de munte din „Naia“ aflătoare pe teritorul comunei Șibișel, pe timpul de iarnă, respective dela părăsirea acestei pășuni din partea ciredei de vite a orașului, până la 7 Aprilie 1927, cu prețul de strigare 900 Lei;

3., pășunea de iarnă pe teritorul orașului destinat cirezilor de vaci și viței ca pășune de vară și aname „Dealul mic“, „Dealul Pemului“, „Pășunea vițelilor și porcilor, spre gară“, pășunea „Sărături“ și „Soușa“, pe timpul din 15 Noemvrie 1926 până la 15 Martie 1927, cu prețul de strigare 5000 Lei.

Licitatiunea se va ținea în localul primăriei orașului Orăștie, în ziua de 16 Octomvrie 1926, ora 9 a. m., pentru fiecare proprietate separat și pe lângă observarea și respectarea art. 72-83 din legea contabilității publice.

Condițiunile de licitație specificate, se pot privi în zilele oficioase la primăria orașului.

Orăștie, la 6 Octomv. 1926.

(894) 1-1 **Herlea, primar.**

Primăria orașului Hunedeara.

Nr. 1779-1926.

Licitație publică.

In ziua de 22 Noemvrie 1926, ora 10 înainte de amiază, se va ținea licitație publică în localul acestei primării, cu oferte închise și fără drept de supraoferte, pentru darea în întreprindere a furnizării registrelor, imprimatelor și recvizitelor necesare primăriei pe anul 1927, cu observarea că condițiunile, lista generală de registre, imprimate și recvizite, precum și modelele de pe cari se vor confecționa, se pot vedea în orice zi de lucru la cancelaria primăriei, iar ofertele, spre a fi luate în seamă trebuie să fie însoțite de o garanție de 10% la sută din valoarea ofertei în număr rar sau efecte publice garantate de Stat.

Textele art. 72-83 din legea contabilității publice sunt aplicabile la această licitație.

Oferte se pot face separat pentru imprimato și registre și separat pentru livrarea recvizitelor.

Hunedeara, la 30 Septomvrie 1926.

(895) 1-1 **Primăria.**

Conziliul orașului Orăștie.

Nr. 2069-1926 adm.

Publicațiune.

Conziliul orașului Orăștie, dă în întreprindere, în ziua de 20 Oct. 1926 orele 10 a. m. pe baza ofertelor și proiectelor de reparări înaintate, repararea asfaltului de pe străzile orașului Orăștie. Licitatiunea se va ținea în baza articolelor 72-87 din legea contab. publice.

Orăștie, 1 Octomv. 1926.
(893) 1-1 **Herlea, primar.**

Nr. 763-1926 adm.

Publicațiune.

Primăria comunei Căstău dă în arândă dreptul de adunat vamă la moara comunală cu 2 petri, pe timp de un an, adică dela 1 Ian. 1927 până la 31 Dec. 1927 prin licitație publică conform art 72-84 din legea contab. publice.

Licitatiunea se va ținea în ziua de 8 Noemv. 1926 orele 3 p. m. la primăria comunală Căstău cu oferte închise și sigilate.

Ofertele au a se înainta până la 6 Noemv. 1926 orele 10 a. m. oficiului notarial, cele sosite mai târziu nu se vor lua în considerare.

Deritorii concurenți au a depune un vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare acceptabile, care se vor depune împreună cu oferta.

Prețul strigării este de lei 35.000.

Condițiunile se pot vedea în oficial notariatului Căstău în orele oficioase.

Căstău, la 23 Sept. 1926.

(888) 2-2 **Primăria.**

Nr. 762-1926 adm.

Publicațiune.

Primăria comunei Șibișel-vechiu dă în arândă dreptul de adunat vamă la moara comunală cu două petri, pe timp de 3 ani, adică dela 1 Ian. 1927 până la 31 Dec. 1929 prin licitație publică conform art. 72-84 din legea contabilității publice.

Licitatiunea se va ținea în ziua de 14 Noemv. 1926, orele 10 a. m. la primăria comunală Șibișel-vechiu, cu oferte închise și sigilate.

Ofertele au a se înainta până la 8 Noemvrie 1926 orele 10 a. m. oficiul notarial, cele sosite mai târziu nu se vor lua în considerare.

Deritorii concurenți au a depune un vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare acceptabile, care se vor depune împreună cu oferta.

Prețul strigării este de 30.000 Lei.

Condițiunile se pot vedea în oficiul notariatului Căstău în orele oficioase,

Șibișel, la 23 Sept. 1926.

(889) 2-2 **Primăria.**

De vânzare!

De vânzare!

Două rânduri de case,

în Orăștie, la poziție foarte bună, cu Crîșmă, Prăvălie de coloniale, băcănie, Poșticărie cu teren de parket sistem american, de se poate juca și iarna.

În legătură cu Crășma, e magazin de lemne, ghețar, șură, grajd, curte mare, grădina mare la stradă, cu pomi. Se vinde cu tot aranjamentul ce să află înăuntru: băuturi, buți, glăjerie, din mână liberă, de proprietarul:

Ioan Bogdan
(896) 1-2 **Orăștie, Str. Romosului Nr. 8**

Primăria comunei Sereca.

Nr. 815-1926.

Publicațiune.

Primăria comunală Sereca publică reparatura alor trei peduri comunale, a iziturei dela moară, a vârsătoarei și a unui cuptor necesar la moara comunală, prin licitație publică care se va ținea la 17 Octomvrie 1926, ora 2 după amiază, în localul primăriei comunale, după ce se va face oculata la fața locului. Prețul de strigare e 30.000 lei.

Condițiunile se pot cunoaște la primăria comunală. Sereca, la 1 Oct. 1926.

(897) 1-1 **Primăria.**

De vânzare (882) 2-

în Orăștie: o casa la piață, constătătoare din vreo

16 camere de locuit,

apoi grajduri bune pentru 15-20 capete de vite, lemnării spațioase, cotețe mari pentru porci, șură mare pentru cară, cărțe și fântână în curte. Casa este cu etaj, cu 2 locuiri de prăvălie sub ea, cu front la piață și situată în colț a trei străzi, cu două intrări. Curtea e despartită prin o curte mare economică. Podurile locuințelor și a lemnărilor sunt anume pregătite pentru păstrarea mai multor vacane de bună calitate. Sub locuințe se află pivnițe mari și bine construite. Curtea, parte e asfaltată, parte pardosită cu piatră. Casele bine situate, se vând din mână liberă, fără nici o sarcină pe ele.

Informații se pot lua dela proprietarul casei din Piața Regina Maria, Nr. 30, din Orăștie.

Mașină de cusut,

pentru pantofari sau oritorii, patent americană Nr. 12, și

O V A N Ă

cu acbiță, încălzire de sine, — sunt de vânzare la: (884) 3-3

Ioan Pop, m. pantofar
Orăștie, Str. T. Măiorescu
(Str. Marc a Pielarilor) 23.

Betia

Cine vrea să scape de patima aceasta uricioasă, să înfruntă „Antibetina“ scutit legal, preparat de mult încercat, care dăguștă beștul de beșturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate da pătimășului fără știrca sa. Mil și mil de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 300 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regle proprie. —

Farmacla la „VULTURUL ALB“ Nr. 33, Lugoj, Banat.

Casă cu crîșmă

e de vânzare în Orăștie, Str. Timarilor 6. Se vinde cu aranjamentul de crîșmă cu tot.

E și prăvălie, cu aranjamentul ei.

Este și curțir pentru proprietar. Două curți. Pivniță în baston. Grădina. (887) 2-2

Informațiuni în casă.

3 jugăre de pământ arător prima clasă,

în apropiere de oraș, după casarmă, e de vânzare. Informații la proprietar în str. V. Alexandri nr. 9. (886) 3-3

Primăria comunei Săsciori.

Nr. 1114-1926 adm. (890) 2-5

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 28 Noemvrie 1926, la 2 ore p. m. în cancelaria notarială din Săscior, jud. Alba, plasa Sebeș, se va da prin licitație publică minuendă, cu oferte închise, conform art. 72-83 a legii cont. publice, construirea din nou a morii de apă comunale, aceluși oferant, care prin folosința pe mai puțini ani a acestei mori, precum și prin folosința morii a deus, proprietatea comunei, care e în funcțiune și în stare bună, se obligă, conform planului și devizului aprobat, a construi moara.

Prețul strigării se statorește: folosința pe timp de 14 ani a morilor susamintite din 1 Ianuarie 1927 începând.

Amatorii cari vor lua parte la licitațiune, vor depune, pe lângă ofertă, și garanța provizorie de 15% în numerar sau efecte publice.

Planul tehnic, devizul, condițiunile generale de licitație, se pot vedea zilnic în orele oficioase la această primărie.

Săsciori, la 26 Sept. 1926.

I. Patru Agustin Bărsan
primar, notar cerc.

Bonle de

STOMAC

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acrala, greața și vomarea, șgârci de stomac și peste toate greutățile și slăbiciunile stomacului, se înlătură prin

Esența de STOMAC „Vértes“
4 sticle 450 Lei prin ramburs.